RETTENS DOM (Tredje Afdeling)
6. november 1991 *

I sag T-33/90,

Charlotte von Bonkewitz-Lindner, tjenestemand ved Europa-Parlamentet, Strasbourg, ved advokat R. P. Schmidt, Trier, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat R. Lutgen, 2 A, place de Paris,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet ved juridisk konsulent Jorge Campinos og kontorchef Manfred Peter, som befuldmægtigede, bistået af advokat A. Bonn, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg på dennes kontor, 22, Côte d'Eich,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om, for det første, at Parlamentet tilpligtes at ændre bedømmelsen af sagsøgeren for perioden fra den 1. januar 1987 til den 1. januar 1989, for det andet, at den skriftlige note af 2. oktober 1989, hvorved sagsøgerens kontorchef fratog hende visse arbejdsopgaver, annulleres, for det tredje, at den skriftlige note af 31. januar 1990, hvorved kontorchefen tildelte hende nye arbejdsopgaver, annulleres, og for det fjerde, at Parlamentet tilpligtes at erstatte sagsøgeren det økonomiske og ikke-økonomiske tab, hun hævder at have lidt,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Yeraris, og dommerne A. Saggio og K. Lenaerts,

justitssekretær: H. Jung,

* Processprog: tysk.

efter skriftlig forhandling samt mundtlig forhandling, afholdt den 27. juni 1991,

afsagt følgende

Dom

Sagens faktiske omstændigheder

1 Sagsøgeren blev ansat som midlertidigt ansat ved Europa-Parlamentet (herefter benævnt »Parlamentet«) den 1. september 1977. Den 1. oktober 1977 blev hun udnævnt til tjenestemand på prøve, med indplacering i lønklasse C3, tredje løntrin, og den 1. april 1978 blev hun udnævnt til fastansat tjenestemand i denne lønklasse.

2 Sagsøgeren deltog i prøverne i forbindelse med den interne udvælgelsesprøve B/141, som hun bestod, og blev ved afgørelse af 8. november 1983 med virkning fra den 1. oktober 1983 udnævnt til tjenestemand i kategori B og indplaceret i lønklasse B5. Sagsøgeren har under den mundtlige forhandling anført, at der i skrivelsen om hendes udnævnelse fejlagtigt blev henvist til meddelelse om ledig stilling nr. 4144.

3 Den 9. november 1983 tildelte den ansvarlige kontorchef skriftligt sagsøgeren visse arbejdsopgaver. I skrivelsen herom hedder det bl.a.:

»1) *Tilrettelæggelse af gruppebesøg i Strasbourg*

a) Fru von Bonkewitz modtager al indgående post og besvarer den straks. Hun er ansvarlig for den langsigtede fordeling af besøgsgrupper på sessionsugerne. Hun foretager endvidere den foreløbige fordeling af grupperne på de enkelte sessionsuger. Breve herom underskrives af mig.

2) *Tilrettelæggelse af gruppebesøg i Luxembourg*

På grund af fru H's øgede arbejdsbyrde overtager fru von Bonkewitz tilrettelæggelsen af de tysksprogede gruppers besøg i Luxembourg.

Hun fører korrespondancen herom, forbereder informationsmateriale, tager kontakt til foredragsholdere, er sammen med fru D ansvarlig for den samlede tilrettelæggelse og forbereder udgiftsforpligtelserne.

3) *Regnskab*

Efter at fru H har udfærdiget overslaget over udgiftsforpligtelserne i forbindelse med besøgene i Strasbourg, er fru von Bonkewitz ansvarlig for den samlede regnskabsførelse i forbindelse med besøgsgrupper i Strasbourg og Luxembourg. Der skal aflægges rapport til kontorchefen en gang om måneden.«

4 Ved skrivelse af 24. januar 1984 blev sagsøgeren placeret i en stilling som assistent (stillingsgruppe B5/B4), som hun havde ansøgt om (meddelelse om ledig stilling nr. 4143). De opgaver, som var knyttet til denne stilling, var beskrevet på følgende måde:

»Udførelse af løbende sagsbehandlende funktioner efter anvisning, navnlig vedrørende:

— ekspedition af korrespondance

— planlæggelse mht. besøgsgrupper (dato, program, foredrag etc.)

— den praktiske tilrettelæggelse af modtagelsen i Strasbourg og Luxembourg

— beregning af godtgørelse.«

5 Med virkning fra den 1. april 1984 blev sagsøgeren forfremmet til lønklasse B4.

6 Ved en skriftlig note af 4. februar 1986 fordelte kontorchefen arbejdet inden for kontoret i forbindelse med planlægning af besøgsgrupper i Luxembourg. Ifølge denne note, som indeholdt syv punkter, skulle sagsøgeren overtage visse arbejdsopgaver, der særligt angik tilrettelæggelsen af besøg af tysksprogede grupper (notens punkt 1 og 3), samt andre arbejdsopgaver, der mere generelt vedrørte tilrettelæggelsen af besøg af grupper fra samtlige lande.

7 Den 1. april 1988 blev der udnævnt en ny kontorchef.

8 Den 8. juni 1988 indgav sagsøgeren en ansøgning til ansættelsesmyndigheden om opnormering af hendes stilling til kategori B, lønklasse 3, med tilbagevirkende kraft fra den 1. april 1986. Som begrundelse for ansøgningen henviste hun til de arbejdsopgaver, hun varetog i forbindelse med de tysksprogede gruppebesøg, og erklærede i den forbindelse, at hun havde ventet med at indgive ansøgningen, indtil der blev udnævnt en ny kontorchef.

9 Ansættelsesmyndigheden afslog hendes ansøgning den 23. november 1988.

10 Den 21. februar 1989 indgav sagsøgeren en klage over denne afgørelse.

11 Den 5. juli 1989 blev klagen afvist af Parlamentets generalsekretær bl.a. med følgende begrundelse:

»Efter de for mig foreliggende oplysninger har Deres overordnede i tjenesten ikke på noget tidspunkt anmodet Dem om at udføre arbejdsopgaver henhørende under kategori A. Såfremt De på et tidspunkt måtte have udført arbejdsopgaver henhørende under en højere lønklasse, har disse dog ikke udgjort hovedparten af Deres arbejde.«

12 Sagsøgeren har ikke anlagt sag til annullation af afslaget på hendes ansøgning og afvisningen af hendes klage.

A — *Bedømmelsen 1987-1988*

13 Den 7. september 1989 blev sagsøgeren tilsagt af sin kontorchef til en samtale, nemlig den samtale som ifølge Parlamentets bedømmelsesvejledning skal føres forud for udfærdigelsen af en bedømmelse. Ved den lejlighed ytrede sagsøgeren ønske om at få sine arbejdsopgaver beskrevet på følgende måde i bedømmelsen:

»Selvstændig varetagelse af arbejdsopgaverne i forbindelse med modtagelse af tysksprogede besøgsgrupper i Luxembourg under kontorchefens ansvar, nærmere bestemt:

— valg af besøgsgrupper

— afgørelse om evt. rejsetilskud

— opsøgning af foredragsholdere og/eller afholdelse af foredrag for grupper

— planlægning, korrespondance og regnskabsførelse i forbindelse med de anførte aktiviteter.«

Kontorchefen efterkom ikke sagsøgerens ønske.

14 Den 18. og 21. september 1989 underskrev kontorchefen og direktøren sagsøgerens bedømmelse.

15 Den 16. oktober 1989 underskrev sagsøgeren bedømmelsen, idet hun dog tilføjede nogle bemærkninger i et af hende vedlagt bilag. Hendes bemærkninger vedrørte dels beskrivelsen i bedømmelsen af hendes vigtigste arbejdsopgaver [bedømmelsens punkt 7, litra b)], dels den karakter, hun havde fået for det i bedømmelsen indeholdte punkt: »organisationsevne — indstilling og arbejdsmetode« (bedømmelsens punkt 10, 1), 4), der var bedømt som »tilfredsstillende«, hvilket sagsøgeren fandt var for lav en karakter. Bilaget indeholdt endvidere en af sagsøgeren affattet notits, hvori hun refererede sin samtale med kontorchefen den 7. september 1989.

16 I slutningen af oktober 1989 tilføjede kontorchefen en bemærkning under bedømmelsens punkt 12 (»bedømmerens eventuelle svar på bemærkninger fra tjenestemanden eller den ansatte«), som havde følgende ordlyd: »Fru von Bonkewitz' beskrivelse af hendes arbejdsopgaver er lige så fordrejet som hendes 'referat' af samtalen forud for bedømmelsen er ukorrekt«.

17 Den 8. december 1989 indgav sagsøgeren en klage over bedømmelsen, hvori hun anfægtede beskrivelsen af sine arbejdsopgaver under bedømmelsens punkt 7, litra b), og karakteren under punkt 10, 1), 4. Vedrørende det første punkt anførte hun følgende: »I den omhandlede periode har jeg udført de arbejdsopgaver i forbindelse med modtagelsen af tyske besøgsgrupper og besøgende, som normalt tildeles en tjenestemand i kategori A, bistået af en tjenestemand i kategori C«. Vedrørende det andet punkt anførte hun følgende: »Det er min opfattelse, at karakteren for punkt 10, nr. 4 er for lav i forhold til min faktiske præstation. Jeg må i den forbin-

delse henvise til, at mere end 30% af de besøgende er tyske, og at der aldrig har været klaget over eller rejst nogen indvendinger mod tilrettelæggelsen«.

18 Ved skrivelse af 19. april 1990 afviste Parlamentets generalsekretær sagsøgerens klage.

B — *Fratagelsen af arbejdsopgaver i forbindelse med tilrettelæggelse af besøg af tysksprogede grupper i Luxembourg*

19 Den 21. september 1989 tilstillede kontorchefen sagsøgeren en skriftlig note for at fjerne de misforståelser, der var opstået med hensyn til det nøjagtige indhold af hendes arbejdsopgaver, og som var kommet til udtryk dels under samtalen den 7. september 1989 forud for udfærdigelsen af bedømmelsen, dels i det »referat«, som hun havde udarbejdet efter samtalen, og som kontorchefen havde bestridt. I noten præciserede kontorchefen, at sagsøgerens arbejdsopgaver udelukkende vedrørte selve den praktiske forberedelse og afvikling af besøgene af tysksprogede grupper i Luxembourg. Hertil hørte også fastlæggelsen af programmet for de enkelte besøg i overensstemmelse med det skema, som normalt følges for besøgene, forberedelse af besøgene gennem korrespondance med de implicerede, udfærdigelse af de nødvendige administrative dokumenter (deltagerliste, betalingsanvisninger), finansplanlægning på grundlag af afgørelserne om ydelse af eventuelle tilskud til rejseudgifter, opsøgning af foredragsholdere, modtagelse af grupper. Ifølge noten var endvidere følgende opgaver udelukket fra sagsøgerens ansvarsområde: valg af besøgsgrupper, afgørelser om tilskud til rejseudgifter, foredrag for grupper. I noten erklærede kontorchefen endelig, at han, for at gøre det lettere for sagsøgeren at forstå sine arbejdsopgaver korrekt, for fremtiden ville gøre et håndskrevet notat på hver enkelt ansøgning om gruppebesøg, hvoraf det ville fremgå, om ansøgningen skulle imødekommes, om der skulle ydes tilskud til rejseudgifter, og om der eventuelt skulle tilbydes frokost. Kontorchefen tilføjede udtrykkeligt, at han fremover gav afkald på den tjeneste, som sagsøgeren hidtil havde ydet ham til forberedelse af afgørelser om disse spørgsmål.

20 Den 2. oktober 1989 gav kontorchefen, »i tilslutning til« sin skriftlige note af 21. september 1989, sagsøgeren meddelelse om, at hun fremover, dvs. med virkning fra den 1. januar 1990, ikke længere skulle tage sig af de tysksprogede besøgsgrup-

per i Luxembourg. Han tilføjede, at han i 1990 skulle have alle ansøgninger om besøg fra disse grupper forelagt, eller at de i hans fravær skulle forelægges en anden tjenestemand. Hun ville i god tid modtage meddelelse om sit nye arbejdsområde.

21 Den 19. december 1989 indgav sagsøgeren klage over de skriftlige noter af 21. september og 2. oktober 1989. Hun nævnte heri først de bestående meningsforskelle mellem hendes kontorchef og hende vedrørende den i bedømmelsen indeholdte beskrivelse af de arbejdsopgaver, som hun havde varetaget siden den 9. november 1983 i forbindelse med tilrettelæggelsen af besøg af tysksprogede grupper i Luxembourg. Videre anførte hun, at fratagelsen af arbejdsopgaver reelt havde karakter af en disciplinær foranstaltning, som var truffet af en inkompetent myndighed (kontorchefen i stedet for ansættelsesmyndigheden), uden at der var gennemført en korrekt procedure, uden at der var givet den mindste begrundelse herfor (de skriftlige noter af 21.9. og 2.10.1989 var efter sagsøgerens opfattelse ikke begrundede), og at disse forholdsregler var truffet i strid med princippet om god forvaltning og proportionalitetsprincippet (i betragtning af den almindelige tilfredshed, hvormed sagsøgeren havde udført sine opgaver), hvorfor de forholdsregler, som var truffet over for hende, ikke kunne betegnes som andet end magtfordrejning. Sagsøgeren tilføjede, at administrationen dermed havde tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, sin bistandspligt og hensynet til almindelig menneskelig respekt.

22 Da ansættelsesmyndigheden ikke udtrykkeligt besvarede klagen inden den frist på fire måneder, som er fastsat i artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«), hvilken frist udløb den 19. april 1990, måtte klagen anses for stiltiende afvist.

C — *Tildeling af nye arbejdsopgaver*

23 Ved håndskreven note af 12. januar 1990, som sagsøgeren modtog den 22. januar s.å., pålagde kontorchefen hende at udfærdige en liste over alle de tysksprogede besøgsgrupper, som var modtaget i Luxembourg i 1989, opstillet alfabetisk efter oprindelsessted, med angivelse af de grupper, som var blevet indbudt til en frokost.

24 Ved skriftlig note af 31. januar 1990 tilsendte kontorchefen sagsøgeren en beskrivelse af hendes nye arbejdsopgaver inden for kontoret, som var beskrevet i enkeltheder på følgende måde:

»— dokumentsøgning for fuldmægtige med henblik på forberedelse af samtaler med besøgende

— kontrol med dokumentationsbestanden på samtlige sprog

— udarbejdelse af statistikker vedrørende antallet af besøgende i Luxembourg

— kontrol med beholdningen af kontormateriale og bestillinger heraf

— ajourføring af inventaret i Afdelingen for Besøgsgrupper

— opmagasinering og distribution af periodiske meddelelser (protokoller fra møder i kvæstorudvalget, INFO-MEMO, Agence Europe, depecher mv.)

— arkivering af korrespondancen vedrørende besøgsgrupper og evaluering heraf

— koordinering og behandling af ansøgninger om besøg fra skoleklasser.«

Ved samme note blev en af kontorets medarbejdere, en fuldmægtig, udpeget som sagsøgerens nye, umiddelbart overordnede, med beføjelse til at give hende anvisninger om arbejdets udførelse.

25 Ved skrivelse fra sagsøgerens advokat af 2. marts 1990, indgået til Parlamentet den 5. marts s.å., indgav sagsøgeren klage over den skriftlige note af 31. januar 1990. I denne tredje klage henviste hun til de to forudgående klager og gjorde i det væsentlige indsigelse over den indskrænkning af hendes arbejdsopgaver, som var sket med den skriftlige note af 31. januar 1990, hvorved de funktioner, hun hidtil havde varetaget, og som svarede til stillinger i kategori A og B (sagsøgeren henviste herved til de opgaver, som bestod i at udvælge besøgsgrupper, træffe afgørelse om økonomiske tilskud, holde foredrag, føre korrespondance, forestå den praktiske tilrettelæggelse af besøgene og beregne godtgørelserne), var blevet erstattet med funktioner svarende til stillinger i kategori C eller D. Sagsøgeren anførte, at en sådan foranstaltning, som reelt svarede til en forflyttelse, indebar et klagepunkt mod hende og derfor for det første burde have været begrundet, som det kræves efter vedtægtens artikel 25, og for det andet ikke kunne træffes, uden at der blev iværksat disciplinær forfølgning over for hende (en sådan procedure havde imidlertid ikke fundet sted, da der manglede fornødent grundlag herfor). For det tredje kunne ansættelsesmyndigheden alene skride til en forflyttelse, når det er i tjenestens interesse, og når den forflyttede tjenestemand har modtaget forudgående underretning herom. I det foreliggende tilfælde havde kontorchefen ikke handlet i tjenestens interesse, hvorfor han i sagens natur heller ikke kunne give sagsøgeren forudgående underretning om de krav, som måtte stilles i tjenestens interesse. Hans handlemåde havde i virkeligheden personlige motiver, idet han ønskede at forpurre hendes muligheder for at blive forfremmet inden for sin kategori. Endelig anførte sagsøgeren, at det var i strid med vedtægtens artikel 35, at hun havde været nødsaget til at være på sit kontor i perioden mellem den 1. og 31. januar 1990 uden at få tildelt nogen arbejdsopgaver. Den håndskrevne note af 12. januar 1990, som hendes kontorchef havde udfærdiget, og som hun modtog den 22. januar, ændrede intet herved.

26 Da denne klage fra sagsøgeren ikke blev udtrykkeligt besvaret af ansættelsesmyndigheden inden fristen på de fire måneder i vedtægtens artikel 90, stk. 2, som udløb den 5. juli 1990, måtte klagen anses for stiltiende afvist af ansættelsesmyndigheden.

27 Den 18. juli 1990 afviste Parlamentets generalsekretær klagen under henvisning til, for det første, at afgørelsen af 31. januar 1990 var begrundet i omstændigheder, som sagsøgeren havde været fuldt ud bekendt med i de foregående måneder, for det andet, at afgørelsen var truffet som led i den vide skønsbeføjelse, der tilkommer administrationen i spørgsmål vedrørende den interne organisation, og derfor måtte anses for at være truffet af hensyn til og i den tjenestegrens interesse, som

sagsøgeren tilhørte. For det tredje anførte generalsekretæren, at sagsøgerens nye funktioner som helhed måtte antages at være i overensstemmelse med de til hendes lønklasse svarende funktioner og med hendes stilling iht. organisationsplanen. Endelig kunne den anfægtede afgørelse ikke anses for en disciplinær foranstaltning.

Retsforhandlinger

28 Sagsøgeren har anlagt nærværende sag ved Retten i Første Instans på foranledning af, at hendes tre klager er blevet afvist. Stævningen er indleveret til Rettens Justitskontor den 17. juli 1990. På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

29 Retten har dog, ved skrivelse fra justitssekretæren af 31. maj 1991, opfordret sagsøgeren og Parlamentet til, inden den 14. juni 1991, at give en skriftlig besvarelse af fem spørgsmål vedrørende sagsøgerens arbejdsopgaver.

30 Ved skrivelser, registreret på Rettens Justitskontor den 14. juni 1991, har sagsøgeren og Parlamentet besvaret de af Retten stillede spørgsmål.

31 Den mundtlige forhandling fandt sted den 27. juni 1991. Herunder afgav parternes repræsentanter mundtlige indlæg og besvarede spørgsmål fra Retten.

Parternes påstande

32 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Sagen antages til realitetsbehandling.

— Parlamentet tilpligtes at udfærdige en bedømmelse vedrørende sagsøgeren for perioden mellem den 1. januar 1987 og den 1. januar 1989, hvori der under punkt 7, litra b), gives en beskrivelse af hendes vigtigste arbejdsopgaver inden for denne periode.

— Parlamentet tilpligtes at give sagsøgeren en rimelig karakter for det i bedømmelsen indeholdte punkt 10, 1), 4.

— Det fastslås, at det var retsstridigt at fratage sagsøgeren alle hendes arbejdsopgaver, som det skete ved den tjenstlige note af 2. oktober 1989.

— Det fastslås, at det var retsstridigt, som det skete ved den skriftlige note af 31. januar 1990, at tildele sagsøgeren en beskæftigelse, som udelukkende bestod i arbejdsopgaver, der dels afveg fra stillingsbeskrivelsen, dels alene havde karakter af en hjælpefunktion.

— Sagsøgte tilpligtes at betale erstatning for den økonomiske og ikke-økonomiske skade, sagsøgeren har lidt.

— Sagsøgte tilpligtes at betale alle omkostninger i sagen.

Parlamentet har nedlagt påstand om frifindelse og om, at sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Realiteten

Bedømmelsen for 1987-1988

Beskrivelsen af sagsøgerens arbejdsopgaver

33 Sagsøgeren har gjort gældende, at hun siden den tidligere kontorchefs skriftlige note af 9. november 1983 reelt har udført samme arbejdsopgaver som en fuldmæg-

tig i kategori A, bistået af en tjenestemand i kategori C, hvilket er den måde, de øvrige sprogsektioner i Besøgstjenesten er organiseret på. I lighed med sine kolleger i kategori A i de øvrige sprogsektioner har hun således på egen hånd truffet beslutninger om valg af besøgsgrupper og om, hvilke tilskud, der skulle ydes, og selv holdt foredrag for de tysksprogede besøgsgrupper. Der syntes at have været almindelig tilfredshed med hendes tilrettelæggelse heraf.

34 Til godtgørelse af det anførte har hun fremlagt flere dokumenter, herunder de førnævnte skriftlige noter af 9. november 1983 og 4. februar 1986, kontorchefens skriftlige note af 8. september 1988 til hende og en række andre ledende tjenestemænd i kategori A i de øvrige sprogsektioner, samt en skrivelse fra kontorchefen af 27. januar 1989 til en tysksproget besøgsgruppe.

35 Disse dokumenter bekræfter efter sagsøgerens opfattelse, at hun udførte de samme arbejdsopgaver som de ledende tjenestemænd i de øvrige af afdelingens sprogsektioner, hvorfor det er en fejl, når det af kontorets organisationsplan fremgår (organisationsplanen af 6.9.1988, som stadig er i kraft), at kontorchefen selv var »ansvarlig for den tyske sektor« (altså ansvarlig for de funktioner, som svarer til dem, der udøves af fuldmægtige i de øvrige sprogsektioner), og at sagsøgerens opgaver bestod i »koordination af de grupper, som modtages i Luxembourg«, da sagsøgeren reelt var ansvarlig for den tyske sektor. Sagsøgeren har i den forbindelse henvist til meddelelse om ledig stilling nr. 5510, som blev offentliggjort den 14. marts 1988, og som vedrørte stillingen som ansvarlig for den nederlandske sektion. På grundlag af beskrivelsen af arbejdsopgaverne i denne meddelelse har sagsøgeren konkluderet, at hun i perioden mellem 1983 og 1989 udførte de samme arbejdsopgaver som en tjenestemand i kategori A.

36 Sagsøgeren henviser endvidere til en skrivelse af 17. maj 1987 fra en af Parlamentets næstformænd til generalsekretæren (skrivelsen findes ikke i sagens akter), hvori der blev gjort opmærksom på disse unormale forhold. I sin svarskrivelse af 13. juni 1988 erkendte generalsekretæren selv, at der bestod et problem. Sagsøgeren fremhæver i øvrigt i den forbindelse, at der er modstrid mellem denne skrivelse fra generalsekretæren og sammes skrivelse af 5. juli 1989, hvori han afviste sagsøgerens klage over afslaget på at forfremme hende til lønklasse B3 med den begrundelse, at hendes overordnede på intet tidspunkt havde tildelt hende nogen arbejdsopgaver, som svarede til en stilling i kategori A.

37 Sagsøgeren har på baggrund af det anførte fastholdt, at »angivelsen af de væsentligste arbejdsopgaver« i bedømmelsens punkt 7, litra b), ikke var i overensstemmelse med de faktiske forhold siden 1983. Kun den beskrivelse af hendes arbejdsopgaver, som hun havde foreslået kontorchefen under samtalen den 7. september 1989, kunne derfor anses for at være korrekt. Der var følgelig begået en åbenbar fejl i strid med Parlamentets bedømmelsesvejledning, hvorefter sagsøgeren havde ret til at forlange, at bedømmelsen indeholdt en beskrivelse af de vigtigste af hendes faktiske arbejdsopgaver. Sagsøgeren tilføjer, at hun havde en berettiget interesse i at få fastslået, at hun udførte arbejdsopgaver på et højere niveau, nemlig svarende til en stilling i kategori A, navnlig med henblik på hendes senere forfremmelsesmuligheder. I øvrigt er der sket en krænkelse af hendes rettigheder på grund af tilsidesættelsen af reglen om, at der skal være overensstemmelse mellem lønklassen og stillingen, idet hun udførte samme arbejdsopgaver som en tjenestemand i kategori A, men kun oppebar et vederlag i lønklasse B4.

38 Endelig har sagsøgeren anført i replikken, at anden bedømmer i strid med Parlamentets afgørelse om fremgangsmåden i forbindelse med bedømmelser afslog at føre en samtale med hende om bedømmelsen under henvisning til, at han »ikke« følte sig »ansvarlig«.

39 Parlamentet har bestridt, at sagsøgeren har udført arbejdsopgaver svarende til en stilling i kategori A, således som hun påstår. Efter Parlamentets opfattelse fremgår det klart af de skriftlige noter, som sagsøgeren har henvist til, at hun varetog funktioner i forbindelse med det forberedende og udførende arbejde, men ikke havde nogen kompetence til at træffe beslutninger. Hun bestemte således ikke, hvilke besøgsgrupper der skulle modtages, og om de skulle have økonomisk tilskud. Hvad angår de foredrag, som sagsøgeren hævder at have holdt, må Parlamentet konstatere, at dette kategorisk bestrides af hendes kontorchef.

40 Efter Parlamentets opfattelse er bedømmelsens punkt 7, litra b), derfor helt korrekt affattet og kræver ikke yderligere uddybning.

41 I den forbindelse anfører Parlamentet, at også de tidligere bedømmelser af sagsøgeren indeholdt den anfægtede beskrivelse af hendes »vigtigste arbejdsopgaver«, men at det nu ikke længere er muligt at anfægte denne.

42 I duplikken har Parlamentet tillige anført, at påstanden om ændring af bedømmelsens punkt 7, litra b), savner ethvert grundlag, da beskrivelsen af arbejdsopgaverne udelukkende har statistisk værdi, hvorfor de hverken indebærer fordele eller ulemper for den bedømte tjenestemand. Dette må så meget desto mere gælde, som den anfægtede bedømmelse vedrører en periode, som ligger flere år tilbage, nemlig 1987-1988.

43 Endelig anfører Parlamentet, ligeledes i duplikken, at det i bedømmelsen for 1987-1988 er nævnt under punkt 10, 3), litra b), at der den 4. oktober 1989 fandt en samtale sted med den anden bedømmer, og at sagsøgeren underskrev bedømmelsen, som var dateret den 16. oktober 1989, uden at tage noget som helst forbehold på dette punkt.

44 Vedrørende det anførte skal Retten bemærke, at sagsøgeren har krav på, at bedømmelsen under punkt 7, litra b), indeholder en loyal beskrivelse af de vigtigste af hendes faktiske arbejdsopgaver inden for den pågældende periode.

45 Det må derfor undersøges, om dette er tilfældet.

46 I så henseende bemærkes, at de tre skriftlige noter, som sagsøgeren har fremlagt til støtte for sin påstand om, at hun udførte arbejdsopgaver svarende til en tjenestemand i kategori A, da hun på egen hånd udvalgte besøgsgrupperne og bestemte, om de skulle have noget tilskud, ikke bekræfter det af sagsøgeren anførte.

47 Det fremgår nemlig på ingen måde af den skriftlige note af 9. november 1983, at sagsøgeren havde kompetence til at udvælge besøgsgrupperne og bestemme, om de skulle have noget tilskud.

48 Heller ikke ved den skriftlige note af 4. februar 1986 blev der tildelt sagsøgeren nogen kompetence til at træffe beslutninger herom, idet hun ifølge noten skulle »modtage ansøgningerne fra de tysksprogede besøgende« og at hun var »ansvarlig for selve modtagelsen... og den praktiske afvikling af besøget samt for regnskabet i forbindelse hermed«.

49 Endelig giver den skriftlige note af 8. september 1988, som den nye kontorchef tilstillede sagsøgeren og fire tjenestemænd i kategori A, ikke grundlag for den antagelse, at sagsøgeren udførte arbejdsopgaver svarende til de funktioner, som er knyttet til stillinger i kategori A, da denne note udelukkende drejede sig om, hvilken tjenestemand inden for afdelingen, som skulle have udgiftsoverslagene tilsendt. Det er nemlig uomtvistet mellem parterne, at sagsøgeren arbejdede direkte sammen med kontorchefen, som efter den dagældende organisationsplan tillige var ansvarlig for besøg af tysksprogede grupper. Følgelig havde denne al mulig grund til at give disse oplysninger direkte videre til sin underordnede, hvorimod han for de øvrige sprogsektioners vedkommende benyttede tjenestevejen.

50 Det må herefter fastslås, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at beskrivelsen af hendes vigtigste arbejdsopgaver i bedømmelsens punkt 7, litra b), var ukorrekt, fordi det ikke var nævnt, at hun havde kompetence til at træffe beslutning om valg af besøgsgrupper og tilskuddene til disse grupper.

51 Endvidere bemærkes, at uanset om sagsøgeren har godtgjort at have holdt visse foredrag for besøgsgrupper, er dette ikke ensbetydende med, at hun har udført arbejdsopgaver svarende til de funktioner, som er knyttet til stillinger i kategori A.

52 For det første har alle foredrag nemlig ikke den samme karakter og holdes ikke nødvendigvis af tjenestemænd i kategori A. I den forbindelse bemærkes, at det i den foreliggende sag var naturligt, at sagsøgeren i kraft af sin beføjelse til at modtage besøgsgrupper, også bød dem velkommen og informerede dem om besøgets afvikling og praktiske tilrettelæggelse, eller at hun meddelte dem oplysninger af mere generel karakter, som kunne være af interesse for de besøgende, og som sagsøgeren vidste besked om. Dette var imidlertid ikke uden videre ensbetydende med, at hendes introduktioner om disse forhold dermed også måtte antages at høre under det kompetenceområde, som er tillagt tjenestemænd i kategori A. Denne konklusion modsiges ikke, som det hævdes af sagsøgeren, af kontorchefens skrivelse af 27. januar 1989 til en tysksproget besøgsgruppe og af den beskrivelse af et typisk besøg, som var vedlagt denne. I denne skrivelse anføres det nemlig blot, at sagsøgeren skulle tage sig af besøgsgruppen (»wird die Gruppe betreuen«), og i bilaget med den nævnte typebeskrivelse nævnes det blot, at der vil blive givet en orientering (»Informationsgespräch«) af en tjenestemand ved Parlamentet, efterfulgt af en diskussion og muligvis en filmforevisning.

53 For det andet afkræfter den omstændighed, at sagsøgeren ved den ene eller anden lejlighed selv måtte have holdt nogle mere indholdsrige foredrag, fordi hun ikke kunne finde nogen foredragsholder — hvilket i øvrigt ikke er godtgjort i sagen — ikke antagelsen om, at sådanne funktioner ikke hørte til de vigtigste af de arbejdsopgaver, som var pålagt sagsøgeren.

54 I den forbindelse bemærkes, at det findes utilbørligt, om en tjenestemand, som det påhviler at opsøge foredragsholdere i kategori A, med føje skulle kunne gøre gældende selv at have holdt foredrag på et tilsvarende niveau i de tilfælde, hvor det ikke er lykkedes hende at finde nogen foredragsholder, og anføre dette som bevis for, at hun har udført arbejdsopgaver svarende til de funktioner, som er knyttet til stillinger i en højere kategori end hendes egen.

55 Hvad endelig angår sagsøgerens anbringende i replikken om, at hun ikke fik lejlighed til at føre nogen samtale med anden bedømmer, hvilket var i strid med Parlamentets beslutning om fremgangsmåden ved bedømmelser, må Retten konstatere, at dette er et nyt anbringende efter artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement, der ikke kan fremsættes under sagens behandling, hvorfor det må afvises.

56 Af de anførte betragtninger følger, at det må anses for korrekt, når det i beskrivelsen af sagsøgerens vigtigste arbejdsopgaver i bedømmelsens punkt 7, litra b), ikke nævnes, at hun havde nogen kompetence til at udvælge besøgsgrupperne eller bestemme, om de skulle have noget tilskud, og heller ikke havde nogen beføjelse til at holde foredrag for tysksprogede besøgsgrupper på et niveau svarende til det kompetenceområde, som er tillagt tjenestemænd i kategori A.

Tildelingen af karakteren »tilfredsstillende«

57 Sagsøgeren har endvidere gjort indsigelse mod at få tildelt karakteren »tilfredsstillende« i bedømmelsens punkt 10, 1), 4, og mod den begrundelse herfor, som kontorchefen havde givet hende, nemlig at hun havde undladt at give ham en samlet oversigt over de tysksprogede besøgsgrupper, før hun tog på sommerferie i 1989. Hun anfører, at denne ene undladelse i hvert fald ikke kunne begrunde karakteren »tilfredsstillende«, når bedømmelsen af hende i øvrigt lå på mellem »god« og »meget god«.

58 I replikken har sagsøgeren anført, at der ikke fandtes nogen gyldig grund til den ringere bedømmelse af hende på dette punkt og den pludselige forringelse af karakteren herfor i forhold til de tidligere bedømmelser. Hun tilføjer, at karakteren på dette punkt er en »vilkårlig afgørelse« fra hendes kontorchef, som burde have vidst, at blot en enkelt karakter på niveauet »tilfredsstillende« i den analytiske del af bedømmelsen udgør en hindring for at optage en tjenestemand på listen over de tjenestemænd, som kan indstilles til en forfremmelse. Den påtalte karakter var ifølge sagsøgeren »et sikkert middel til at forhindre en forfremmelse inden for Parlamentet«, fordi gennemsnittet af karaktererne for Parlamentets tjenestemænd som helhed er betydeligt højere. Til støtte for det anførte har sagsøgeren henvist til det referat, som hun udfærdigede af sin samtale med kontorchefen den 7. september 1989, og ifølge hvilket denne skal have erklæret, at »så længe han var chef for afdelingen, ville hun aldrig blive forfremmet«.

59 Parlamentet har heroverfor anført, at det er udelukket at indbringe en karakter i en bedømmelse til prøvelse for EF's retsinstanser. Når en overordnet foretager en sådan bedømmelse, er denne helt og holdent udtryk for den pågældendes person-

lige skøn. Parlamentet afviser på det bestemteste den opfattelse, som sagsøgeren tilkendegav allerede i sin klage af 8. december 1989, og hvorefter den bedømmelse af hende, som kontorchefen foretog, og som hun anfægter under sagen, ikke kunne betragtes som udtryk for andet end hans ønske om at afskære hende fra enhver mulighed for forfremmelse. Sagsøgerens »referat« af samtalen den 7. september 1989 kan ikke efter Parlamentets opfattelse betragtes som noget bevis for hendes anbringender, da kontorchefen i dette referat tillægges udtalelser, som han aldrig har fremsat, eller som han i hvert fald ikke har fremsat i den mening, som hun hævder. I øvrigt har Parlamentet som helhed bestridt dette referat og forsvaret den opfattelse, som kontorchefen indtog, der den 13. september 1989 tilbagesendte referatet med den begrundelse, at et sådant dokument ikke hører hjemme i en bedømmelsesprocedure.

60 Videre anfører Parlamentet, at sagsøgerens undladelse af at udfærdige den førnævnte oversigt, før hun tog på ferie i 1989, ikke spillede nogen som helst rolle for tildelingen af den anfægtede karakter, men at sagsøgeren under alle omstændigheder havde haft mulighed for at rejse dette spørgsmål under samtalen den 7. september 1989, hvilket imidlertid ikke skete.

61 Parlamentet har ikke i sin duplik imødegået sagsøgerens kritikpunkter i replikken om, at den pludselige forringelse af karakteren under punkt 10, 1), 4, i forhold til de tidligere bedømmelser ikke var særskilt begrundet.

62 Retten skal vedrørende det anførte bemærke, at karakteren »tilfredsstillende« under punkt 10, 1), 4, i sagsøgerens bedømmelse er udtryk for en skønsmæssig vurdering, som er foretaget af sagsøgerens overordnede i disses egenskab af bedømmere, og som afhænger af de pågældendes personlige vurdering, som Retten ikke kan ændre (jf. Domstolens dom af 5.5.1983, sag 207/81, Ditterich mod Kommissionen, Sml. s. 1359, præmis 15, og Rettens dom af 24.1.1991, sag T-63/89, Latham mod Kommissionen, Sml. II, s. 21, præmis 19).

63 Hvad angår sagsøgerens anbringende i replikken om, at karakteren »tilfredsstillende« burde have været begrundet, fordi den var lavere end de tidligere tildelte

karakterer for samme punkt, må det fastslås, at dette er et nyt anbringende efter artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement, der ikke kan fremsættes under sagens behandling, hvorfor det må afvises.

64 Det samme gælder sagsøgerens anbringende om det retsstridige i, at hun ikke fik lejlighed til at føre en samtale med anden bedømmer.

65 Hvad angår sagsøgerens anbringende om, at karakteren »tilfredsstillende« var udtryk for magtfordrejning, bemærkes, at det eneste bevis, sagsøgeren har fremlagt til støtte for denne påstand, er det referat, som hun selv udfærdigede vedrørende sin samtale den 7. september 1989 med kontorchefen. Parlamentet og kontorchefen har imidlertid udtrykkeligt bestridt referatets indhold og rigtighed.

66 Herefter udgør referatet ikke i sig selv noget bevis for, at det måtte anses for et udtryk for magtfordrejning, at sagsøgeren fik tildelt karakteren »tilfredsstillende«.

67 Følgelig kan der ikke gives sagsøgeren medhold i hendes anbringender vedrørende bedømmelsen for 1987-1988.

Sagsøgerens nye arbejdsopgaver

68 Sagsøgeren har anført, at kontorchefen i sin skriftlige note af 21. september 1989 indirekte har erkendt, at sagsøgeren udførte arbejdsopgaver svarende til en stilling i kategori A. For ikke at blive nødt til at anerkende dette fratog kontorchefen hende, med virkning fra den 1. januar 1990, enhver arbejdsopgave ved sin skriftlige note af 2. oktober 1989. Efter ifølge eget udsagn at have været uden arbejde i flere uger (hvilket hun klagede over til den ansvarlige direktør ved skrivelse af

23.1.1990) blev hun ved skriftlig note af 31. januar 1990, som blev bekræftet den 6. februar s.å., tildelt nye arbejdsopgaver, som ifølge hende svarer til de funktioner, der er knyttet til stillinger i kategori C eller D. Alle disse arbejdsopgaver var nemlig indtil da blevet udført af tjenestemænd i disse kategorier. Den eneste arbejdsopgave, som hun fik tildelt i januar måned af sin kontorchef ved dennes note af 12. januar 1990, kunne ikke efter hendes opfattelse retfærdiggøre over for den europæiske skatteborger, at man beskæftigede en assistent i lønklasse B4 i en hel måned.

69 Denne forringelse af hendes arbejdsopgaver indebærer et klagepunkt i forhold til hende og burde derfor have været begrundet efter vedtægtens artikel 25, hvilket imidlertid ikke skete.

70 Endvidere anfører sagsøgeren, at de anfægtede foranstaltninger reelt svarer til en forflyttelse, men at en afgørelse herom skal være i tjenestens interesse. Det er imidlertid helt irrelevant for tjenestens interesse, at kontorchefen åbenbart var af den opfattelse, at sagsøgerens opgaver retteligt henhørte under kategori D, så hun ikke senere havde nogen mulighed for at opnå nogen stilling i stillingsgruppe B3/B2 eller i kategori A. Den degradation, som ville have foreligget under andre omstændigheder i betragtning af den foretagne ændring i hendes arbejdsopgaver, havde ikke været berettiget, medmindre der havde været iværksat disciplinær forfølgning.

71 Sagsøgeren finder tillige, at den omstændighed, at alle hendes nye arbejdsopgaver svarer til funktioner, der ellers er knyttet til stillinger i kategori C eller D, udgør en krænkelse af hendes rettigheder, som er i strid med reglen om, at der skal være overensstemmelse mellem den kategori, som hun tilhører (kategori B) og den stilling, som hun siden tildelingen af de nye arbejdsopgaver har været indplaceret i (efter hendes opfattelse en stilling i kategori C eller D). Vedrørende denne regel henviser hun til Domstolens dom af 13. maj 1970 (sag 46/69, Reinarz mod Kommissionen, Sml. 1970, s. 53).

72 Parlamentet har tilbagevist sagsøgerens anbringender og til støtte herfor først henvist til de grunde, som blev angivet for afvisningen af sagsøgerens tredje klage, og som fremgår af skrivelsen fra Parlamentets generalsekretær af 18. juli 1990. Afvisningen af denne klage var ifølge Parlamentet begrundet i de omstændigheder,

hvorunder sagsøgerens nye arbejdsopgaver blev fastlagt, og det faktum, at hendes nye arbejdsopgaver var i overensstemmelse med hendes lønklasse og den stilling, som hun indtager ifølge organisationsplanen, hvorfor den anfægtede afgørelse ikke har karakter af nogen disciplinærforanstaltning. Parlamentet henviser herom endvidere til en skriftlig note af 3. maj 1990 fra den fungerende generaldirektør for Informations- og Pressetjenesten til Parlamentets juridiske konsulent, hvori anføres, dels at sagsøgerens tidligere arbejdsopgaver ikke lå på et højere niveau end dem, der svarede til hendes lønklasse, dels at hendes nye arbejdsopgaver ikke indebar noget klagepunkt efter vedtægtens artikel 25, men også rent faktisk svarede til hendes lønklasse og ikke, som hun hævdede, til stillinger i kategori C eller D. Dette fremgik af en nærmere undersøgelse af fem ud af de otte arbejdsopgaver, som var tillagt hende. I øvrigt blev denne ændring af den interne tilrettelæggelse af afdelingens arbejde foretaget for at undgå gentagelser af den slags tildragelser, som var forekommet den 27. september og den 4. oktober 1989. De angivne dage havde sagsøgeren nemlig over for nogle tysksprogede besøgsgrupper — altså udenforstående tredjemænd — omtalt sine problemer med kontorchefen som begrundelse for, hvorfor hun ifølge sin egen opfattelse ikke længere måtte holde foredrag for grupperne, eftersom kontorchefen mundtligt havde forbudt hende dette den 26. september 1989, således som hun havde taget til efterretning ved en skriftlig note af 28. september. Sagsøgeren informerede også en journalist om disse problemer og opfordrede de besøgende til at klage til et medlem af Europa-Parlamentet over, at disse foredrag nu ville mangle.

73 Parlamentet tilslutter sig fuldt og helt indholdet af den skriftlige note af 3. maj 1990 og anfører, at sagsøgerens overordnede retmæssigt ændrede fastlæggelsen af sagsøgerens arbejdsopgaver som led i en tilfredsstillende ordning af tjenestens funktion. Der forelå hverken nogen degradation, forflyttelse og end mindre en disciplinær foranstaltning.

74 Den anfægtede afgørelse kan således ikke ifølge Parlamentet objektivt set anses for en foranstaltning, der indebærer et klagepunkt. Da sagsøgeren imidlertid betragter den som en sådan afgørelse, erkender Parlamentet, at der kan opstå et problem om dens begrundelse efter vedtægtens artikel 25 (jf. Domstolens dom af 16.6.1971, sag 61/70, Vistosi mod Kommissionen, Sml. 1971, s. 145, og af 21.10.1986, forenede sager 269/84 og 292/84, Fabbro mod Kommissionen, Sml. s. 2983).

75 Parlamentet erkender således, at den anfægtede afgørelse ikke indeholder nogen begrundelse, som gør det muligt at bedømme dens betydning og rækkevidde, men anfører, at der ved bedømmelsen af, om kravene efter vedtægtens artikel 25 er opfyldt, efter gældende domspraksis (Domstolens dom af 21.6.1984, sag 69/83, Lux mod Revisionsretten, Sml. s. 2447) ikke blot skal tages hensyn til selve den anfægtede afgørelse, men også de omstændigheder, hvorunder den er truffet. Disse »omstændigheder« er i den foreliggende sag de meddelelser, samtaler og udvekslede skriftlige noter, som gik forud for den anfægtede afgørelse (jf. Domstolens dom af 23.3.1988, sag 19/87, Hecq mod Kommissionen, Sml. s. 1681). Parlamentet henviser i den forbindelse til den række af samtaler, sagsøgeren havde med kontorchefen, de førnævnte skriftlige noter af 21. september og 2. oktober 1989 og til de førnævnte tildragelser af 27. september og 4. oktober 1989. Under hensyn til disse omstændigheder, som gik forud for den endelige fastlæggelse af sagsøgerens nye arbejdsopgaver, finder Parlamentet, at sagsøgeren blev tilstrækkeligt informeret herom til fuldt ud at forstå indholdet af den anfægtede foranstaltning (jf. Domstolens dom af 7.3.1990, forenede sager C-116/88 og C-149/88, Hecq mod Kommissionen, Sml. I, s. 599).

76 Vedrørende selve realiteten i den anfægtede afgørelse anfører Parlamentet, at denne er truffet som led i den vide skønsbeføjelse, der er tillagt administrationen i tjenestens interesse (jf. Domstolens dom af 21.6.1984 i førnævnte sag 69/83, Lux). Administrationen blev ifølge Parlamentet nødt til at træffe denne afgørelse for at sikre tjenestens tilfredsstillende funktion og en gnidningsfri afvikling af arbejdet i Afdelingen for Besøgsgrupper. I øvrigt blev fastlæggelsen af sagsøgerens nye arbejdsopgaver foretaget uden at tilsidesætte hendes legitime interesser eller vedtægtsmæssige rettigheder.

77 I replikken har sagsøgeren anført, at uanset om der gives Parlamentet medhold i argumentet om, at hun på intet tidspunkt udførte arbejdsopgaver svarende til stillinger i kategori A, måtte det anses for en disciplinær foranstaltning at fratage hende alle de arbejdsopgaver, hun tidligere var pålagt, og efterfølgende tildele hende nye arbejdsopgaver på et lavere niveau, da disse nye opgaver ikke svarede til det arbejdsområde, som er beskrevet i meddelelse om ledig stilling nr. 4143, på grundlag af hvilken hun blev udnævnt i sin daværende stilling. Generaldirektørens skriftlige note af 3. maj 1990 udgør i så henseende ikke andet end en efterfølgende opvurdering af de funktioner, som blev pålagt sagsøgeren ved kontorchefens skriftlige note af 31. januar 1990.

78 Som svar på et spørgsmål fra Retten har sagsøgeren anført, at førnævnte skriftlige note af 3. maj 1990 kun vedrører fem ud af de otte nye arbejdsopgaver, som hun blev pålagt. Hun er af den opfattelse, at generaldirektøren for de øvrige tre arbejdsopgavers vedkommende, som ikke er nævnt, ikke har været i stand til at godtgøre, at disse virkelig også var arbejdsopgaver svarende til en stilling i kategori B. For de fem arbejdsopgavers vedkommende, som gennemgås i denne note, har sagsøgeren endvidere bestridt den fortolkning, som generaldirektøren har anlagt af disse opgavers nærmere indhold, og for to arbejdsopgavers vedkommende bestridt identiteten af den person, som tidligere var pålagt at udføre opgaverne.

79 Sagsøgeren forstår den skriftlige note af 3. maj 1990 på den måde, at hun blev suspenderet fra sine funktioner på grund af de tildragelser, som fandt sted den 27. september og den 4. oktober 1989. Hun anfører, at denne suspension er en foranstaltning, som indebærer et klagepunkt mod hende, og som derfor burde have været begrundet efter vedtægtens artikel 25. Endvidere bestrider hun den fortolkning, som Parlamentet har anlagt af gældende domspraksis vedrørende begrundelseskravets nærmere indhold, og gør i den forbindelse gældende, at den anfægtede afgørelse enten ikke udgør nogen disciplinær foranstaltning, hvorfor der ikke kan siges at foreligge »omstændigheder« forud for afgørelsens vedtagelse, som sagsøgeren var bekendt med, eller at den udgør en disciplinær foranstaltning, hvorfor grundene hertil burde have været angivet.

80 Sagsøgeren har endvidere anført, at det hændelsesforløb, som Parlamentet har betegnet som tildragelsen af 4. oktober 1989, fandt sted efter udfærdigelsen af den skriftlige note af 2. oktober 1989, hvorved sagsøgeren, som hun selv opfatter det, blev frataget alle sine funktioner — hvorfor den omhandlede tildragelse, i modsætning til, hvad der fremgår af den skriftlige note af 3. maj 1990, ikke har kunnet spille nogen rolle for denne førnævnte skriftlige note. Desuden bestrider sagsøgeren den fremstilling, Parlamentet har givet af hændelsesforløbet den 27. september og 4. oktober 1989. Til godtgørelse af, at den anfægtede afgørelse udgør en disciplinær foranstaltning har sagsøgeren fremlagt en note fra kontorchefen af 9. marts 1990, som var stilet til hende, og hvori de påtalte tildragelser var beskrevet. Ifølge sagsøgeren skete der ikke andet ved de to lejligheder, end at hun oplyste en besøgsgruppe om, at hun ikke havde nogen foredragsholder, hvorefter hun, da gruppelederen havde bedt hende om selv at holde foredraget, som hun havde gjort de foregående år, havde måttet afslå det med den begrundelse, at hun ikke længere havde kompetence hertil. Den 4. oktober 1989 havde endvidere nogle af gruppedeltagerne, nærmest i spøg, bemærket, at det måtte de vel så klage over. Ligeledes i spøg havde hun hertil svaret, at det kunne hun naturligvis ikke forhindre gruppen

i. Hun har også benægtet at have taget kontakt til en journalist eller et parlamentsmedlem og gør gældende, at hun kan føre et nuværende og et tidligere parlamentsmedlem som vidne herpå. Sagsøgeren erklærer endvidere, at hun aldrig har hævdet skriftligt eller uden for husets mure påstået, at hendes overordnede skulle have spillet regelmæssigt skak i stedet for at passe sit arbejde (dette er anført som det sidste kritikpunkt i den skriftlige note af 9. marts 1990). Hun tilføjer dog, at det er rigtigt, at kontorchefen jævnligt spiller skak i stedet for at arbejde, og at hun muligvis kan have omtalt dette for nogen.

81 Efter sagsøgerens opfattelse var den eneste »omstændighed«, som gik forud for udstedelsen af den anfægtede afgørelse, den anmodning, som hun fremsatte under samtalen den 7. september 1989 om at få hendes faktiske arbejdsopgaver beskrevet i bedømmelsen. Dette sørgede hendes overordnede åbenbart for at forhindre, da de i modsat fald havde været nødt til at indrømme, at hun i årevis havde været uretmæssigt underbetalt. Endvidere finder hun det fuldstændig grotesk, at Parlamentet forsøger at retfærdiggøre den anfægtede afgørelse med henvisning til tjenestens interesse, da denne ikke havde fungeret ordentligt siden de skriftlige noter af 21. september og 2. oktober 1989.

82 I den forbindelse anfører sagsøgeren, at hun i den skriftlige note af 9. marts 1990, som hun modtog fire dage efter, at hendes tredje klage var indgået til Parlamentet, pludselig blev foreholdt at have begået en række tjenestefejl med det formål efterfølgende at tilvejebringe de »omstændigheder«, som var nødvendige til retfærdiggørelse af den anfægtede afgørelse, og hvortil der så bagefter kunne henvises i den forsinkede besvarelse af 18. juli 1990, som hun modtog på sin klage. En sådan måde at retfærdiggøre den anfægtede afgørelse på kan ikke fratage afgørelsen dens vilkårlighed.

83 I duplikken har Parlamentet uden forbehold fastholdt alle sine tidligere fremførte argumenter og taget til efterretning, at sagsøgeren med den fremstilling, hun har givet af de foreholdte tildragelser, i realiteten indrømmer, at Parlamentet i det væsentlige har ret i de bebrejdelser, som det har rettet mod hende. Parlamentet tilføjer, at sagsøgeren i virkeligheden fører sag mod sin kontorchef, hvilket fremgår såvel af replikkens form som dens indhold.

84 Endelig gentager Parlamentet, at den anfægtede afgørelse er en rent administrativ foranstaltning, som kontorchefen var nødt til at træffe for at sikre tjenestens tilfredsstillende funktion, og at den ikke havde karakter af en disciplinær foranstaltning. De omhandlede tildragelser af 27. september og 4. oktober 1989 udgjorde blot enkelte ud af flere andre omstændigheder, som foranledigede kontorchefen til at ændre arbejdsfordelingen inden for kontoret i tjenestens interesse. I den forbindelse tilføjer Parlamentet, at det var med urette, når sagsøgeren havde oplyst de pågældende besøgsgrupper om, at hun ikke længere var beføjet til at holde foredrag. Det var nemlig »i strid med de faktiske forhold«.

85 Retten skal vedrørende det anførte først bemærke, at sagsøgeren ikke ved den skriftlige note af 2. oktober 1989 blev frataget alle sine funktioner med virkning fra den 1. januar 1990. Det var nemlig ikke alle de arbejdsopgaver, som hun havde fået tildelt ved de skriftlige noter af 9. november 1983 og 4. februar 1986, der herved blev frataget hende, men kun de arbejdsopgaver, som specielt vedrørte de tysksprogede besøgsgrupper. Ifølge den skriftlige note af 2. oktober 1989 beholdt hun således alle de arbejdsopgaver, som var fælles for samtlige sprogsektioner, såsom førelsen af et register over gruppebesøgene ved Parlamentet i Luxembourg, udfærdigelsen af de fremtidige, generelle ugeplaner for disse besøg samt reservationer af lokaler og fremskaffelse af drikkevarer, bestillinger af frokoster og cocktails til receptioner for gruppebesøg i henhold til de herom af kontorchefen trufne afgørelser.

86 I disse henseender svarede de funktioner, som sagsøgeren bevarede, således fuldt ud til den stilling, som hun varetog i henhold til organisationsplanen for afdelingen »Besøgsgrupper og Seminarer«, ifølge hvilken hun skulle tage sig af »koordineringen af besøgsgrupperne i Luxembourg«.

87 Det er derfor ikke rigtigt, som sagsøgeren hævder, at hun siden den 1. januar 1990 ikke længere var tildelt nogen arbejdsopgaver.

88 Endvidere bemærkes i overensstemmelse med fast domspraksis (jf. herom senest Domstolens dom af 7.3.1990 i førnævnte forenede sager C-116/88 og C-149/88,

Hecq, præmis 11), at Fællesskabets institutioner har et vidt skøn ved organiseringen af deres tjenestegrene under hensyn til de opgaver, som de har fået overdraget, og ved placeringen af personalet med henblik på udførelsen af disse opgaver, idet placeringen af de ansatte dog skal ske i tjenestens interesse og under iagttagelse af stillingernes ækvivalens.

89 Det er ud fra disse principper, sagsøgerens argumentation må bedømmes.

90 I den forbindelse bemærkes for det første, at de nye arbejdsopgaver, som sagsøgeren fik tildelt ved den skriftlige note af 31. januar 1990, som blev bekræftet den 6. februar s.å., ikke, som hun har hævdet, svarer til funktioner, der er knyttet til stillinger i kategori C eller D. Det fremgår nemlig af den skriftlige note af 30. maj 1990 fra den fungerende generaldirektør for Informations- og Pressetjenesten, at sagsøgeren eksempelvis blev pålagt at foretage »dokumentsøgning til brug for fuldmægtige, som skal holde foredrag om et nærmere angivet emne«. En sådan funktion hører under kompetenceområdet for en tjenestemand i kategori B, til hvilken kategori der ifølge vedtægtens artikel 5, stk. 1, tredje afsnit, svarer »sagsbehandlende funktioner, der kræver gymnasieuddannelse eller hermed ligestillet uddannelse eller faglige kundskaber«.

91 Dette afkræftes ikke af, at sagsøgeren i sit svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten erklærede, at hun ikke var i stand til at foretage dokumentsøgning på alle Fællesskabernes officielle sprog for de enkelte fuldmægtige i de forskellige sprogsektioner, med henblik på at kunne udføre anvisningen fra hendes nye overordnede om tilvejebringelse af »brugsfærdige sagsakter«, som udviste en »vis merværdi« i forhold til det arbejde, som i forvejen var udført af bibliotekets dokumentalister. Denne erklæring tyder tværtimod på, at denne arbejdsopgave måske var for krævende for sagsøgeren, hvilket udelukker, at den skulle kunne svare til en stilling i kategori C eller endog D, således som det hævdes af sagsøgeren.

92 Hvad mere generelt angår de syv andre arbejdsopgaver, som blev tildelt sagsøgeren ved den skriftlige note af 31. januar 1990, bemærkes, at disse arbejdsopgaver ligger på et tilsvarende niveau som de funktioner for samtlige sprogsektioner i kontoret, som hun havde fået tildelt af sin tidligere kontorchef ved dennes førnævnte skriftlige note af 4. februar 1984, og som hun på intet tidspunkt har bestridt svarede til hendes lønklasse. Den afvigende fortolkning, som sagsøgeren og Parlamentet har anlagt af disse arbejdsopgavers nærmere indhold, kan ikke ændre ved denne konstatering, idet selv den meget snævre fortolkning, som sagsøgeren har anlagt af sine arbejdsopgavers indhold, ikke kan rejse tvivl om de nævnte funktioners ækvivalens. Således kan de funktioner, som består i førelse af et register over de ved Parlamentet i Luxembourg modtagne besøgsgrupper, udfærdigelsen af generelle ugeplaner, reservation af lokaler, fremskaffelse af drikkevarer samt bestillinger af frokoster og cocktails til receptioner for besøgsgrupper på grundlag af de herom af kontorchefen trufne afgørelser (jf. note af 4.2.1986) utvivlsomt ikke antages at ligge på et højere niveau end de funktioner, som består i (og uanset, hvor begrænset disses faktiske indhold end måtte være) udfærdigelsen af statistikker over antallet af besøgende i Luxembourg, kontrol med dokumentationsbestanden på samtlige EF-sprog, arkivering og evaluering af korrespondancen vedrørende besøgsgrupper, koordinering og behandling af skoleklassers ansøgning om besøg, kontrol med beholdningen af kontormateriale og bestillinger heraf, løbende ajourføring af inventaret i Afdelingen for Besøgsgrupper samt opmagasinering og distribution af periodiske meddelelser (protokoller fra møder i kvæstorudvalget, INFO-MEMO, Agence Europe, depecher mv.). Kontorchefen var derfor berettiget til at antage, at disse funktioner, ligesom det var tilfældet med de funktioner, der var beskrevet i den tidligere kontorchefs skriftlige note af 4. februar 1986, var i fuld overensstemmelse med sagsøgerens lønklasse (stillingsgruppe B5/B4).

93 Under hensyn til, at de nye arbejdsopgaver, som blev tildelt sagsøgeren, således svarede til hendes lønklasse, kan de ikke antages at være forbundet med nogen disciplinær foranstaltning eller med en degradation — der som sådan skulle have været begrundet — men blot skyldtes en reorganisering af tjenesten. Det fremgår nemlig af sagens akter, at sagsøgeren havde et i det mindste spændt forhold til sine overordnede i tjenesten inden for den omhandlede periode, navnlig på grund af fastlæggelsen af hendes arbejdsopgaver. Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis, at en forflyttelse af en tjenestemand, som sker med det formål at bringe en uholdbar situation i tjenesten til ophør, må anses for foretaget i tjenestens interesse (jf. herom senest den førnævnte dom af 7.3.1990, forenede sager C-116/88 og

C-149/88, Hecq, præmis 22). Under disse omstændigheder kunne administrationen med føje antage, at det var i tjenestens interesse at tildele sagsøgeren de nye arbejdsopgaver, som anfægtes under sagen.

94 Da Retten således på grundlag af de faktiske omstændigheder i sagen har kunnet fastslå, at tildelingen af sagsøgerens nye arbejdsopgaver ikke udgjorde nogen forringelse af hendes arbejdsopgaver og derfor hverken indebar en krænkelse af hendes rettigheder i henhold til vedtægten eller stred mod princippet om, at der skal være overensstemmelse mellem lønklasse og stilling, må heraf sluttes, at den anfægtede afgørelse blot er en foranstaltning vedrørende den interne organisation, som er truffet i tjenestens interesse. Ifølge Domstolens praksis er administrationen hverken forpligtet til at begrunde en sådan afgørelse eller at høre den pågældende tjenestemand, inden den træffes (jf. herom senest dom af 7.3.1990, forenede sager C-116/88 og C-149/88, Hecq, præmis 14).

95 Følgelig må dette anbringende forkastes.

Erstatningskravet

96 Sagsøgeren har herom anført, at hun i årevis, i overensstemmelse med de instruktioner, hun modtog, udførte et arbejde som en tjenestemand i kategori A, men kun var indplaceret i en til kategori B hørende lønklasse. Ved at få frataget alle sine arbejdsopgaver og blive anvist funktioner, som har karakter af hjælpearbejde for en tjenestemand i kategori B, har hun mistet sin rang i stillingshierarkiet, ligesom man har krænket hendes ikke-økonomiske rettigheder og ødelagt hendes fremtidsudsigter. Såfremt man havde anerkendt det arbejde, hun havde udført i årevis, som det, det var, burde hun have været forfremmet til lønklasse B3 og i det mindste have fået udbetalt et udligningstillæg i den mellemliggende periode.

97 Sagsøgeren opgør på dette grundlag sit økonomiske tab til 206 160 LFR, hvilket beløb udgør forskellen mellem lønnen i lønklasse A7, første løntrin, og lønnen i lønklasse B4, femte løntrin, dvs. 17 180 LFR x 12 måneder = 206 160 LFR.

98 Hvad angår det ikke-økonomiske tab, hun har lidt, overlader hun afgørelsen herom til Rettens skøn, idet hun anfører, at tabet skyldes, at hun har været nødsaget til at blive siddende på sit kontor i dagevis uden at have haft noget at gøre eller for at udføre mindreværdige opgaver. På grund af denne degradation er hun, som tidligere nød stor anseelse hos de besøgende, kolleger og navnlig i de tjenestegrene, som inden for Parlamentet samarbejder med Besøgstjenesten, blevet dybt såret og ydmyget.

99 Parlamentet afviser, at der er basis for noget erstatningskrav og henviser herom til de af Parlamentet allerede fremførte anbringender, hvorefter samtlige sagsøgerens krav må anses for ubegrundede.

100 Vedrørende det anførte bemærkes, at under hensyn til, at sagsøgeren ikke har udøvet funktioner svarende til en tjenestemand i kategori A, ikke er blevet frataget alle sine arbejdsopgaver og ikke har fået tildelt funktioner på et lavere niveau end hendes lønklasse, må erstatningskravet forkastes, såvel kravet om erstatning for det økonomiske som det ikke-økonomiske tab, sagsøgeren hævder at have lidt.

Sagens omkostninger

101 Ifølge artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I tvister mellem Fællesskaberne og deres ansatte bærer institutionerne dog selv deres egne omkostninger i henhold til procesreglementets artikel 88.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Afdeling)

1) Sagsøgte frifindes.

2) Hver part betaler sine omkostninger.

Yeraris Saggio Lenaerts

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. november 1991.

H. Jung
Justitssekretær

C. Yeraris
Afdelingsformand